

El mar i en Kubala

Sebastià Casanovas García

Sebastià Casanovas García, nasqué el 1954 al carrer de la Mora, sobre la platja de la Mora en el límit entre Sant Adrià i Badalona, encara que la pesca, ofici dels seus pares, avis i rebesavis, no entenia de límits municipals. Antany, els pescadors havien viscut a les platges de la costa: Badalona, Sant Adrià de Besòs, Camp de la Bota, la Barceloneta o Can Tunis, d'on procedia la família.

A les platges s'hi practicava la pesca artesanal. Prop de la platja, juntament amb els pescadors que eren molt pobres, hi residien també les comunitats marginades. Tots aquests llocs tenien una història de precarietat i la resistència.

Al néixer el pare digué 'ja tenim un Kubala' i quedà per sempre aquest sobrenom al que seria el darrer pescador de Sant Adrià. La història d'en Kubala per un costat és admirable: l'ofici, la pesca amb art, dues barques, bussejar, la duresa, valentia, sortir a pescar a 2/4 de 6 del matí, sense vacances, un sol dia de festa —diumenges— dedicat a reparar les xarxes...solidaritat veïnal i entre pescadors...la venda del peix al carrer i per les cases i una parada al mercat — en Cateret — musclos, morralla, sardines...

Però el drama d'en **Kubala** és el ser el darrer d'una nissaga de pescadors a causa de la mort del mar a la manera com **Joan Manuel Serrat**, que abans de dedicar-se a la cançó havia estat deixeble de l'eminent biòleg medio-ambientalista Ramon Margalef, descrivia a 'Pare' (1973). A en Kubala li ha tocat viure i enfrontar-se a tot aquest procés de deteriorament ambiental. El seu lament es podria cantar:

*Pare, digueu-me què li han fet al mar
que ja no és verd ni és blau?
És brut i ple de quitrà negre.*

Tot ha canviat. La gent també. Sant Adrià ja no és poble, és ciutat. En Kubala recorda els camps, els carros... Ell ha sobreviscut a la contaminació i, lluitador com és, pensa que tot s'hauria de recuperar el mar, la platja...Encara sortiria sol a pescar si la dona i les tres filles no el protegissin.

Jubilat i enamorat de la mar es dedica a la barca xica. Com en l'havanera amb lletra de Rafel Llop:

*Amb l'esclop d'un pescador
m'he fet una barca xica:
d'un llapis el pal major
i la vela més bonica
d'un retall de mocador petit.
Els remes els he fet tallar
dels boixets d'una puntaire
i, per poder-la ancorar,
un ham, que no pesi gaire,
lligat amb fil de pescar.*

